

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Overzicht van de ontwikkelingen op niveau van de Europese Unie (EU) – maart 2018

Situering

In deze mededeling aan de Vlaamse Regering wordt een overzicht gegeven van de voor Vlaanderen relevante ontwikkelingen in het Europese besluitvormingsproces tijdens de maand maart 2018.

Daarbij wordt zowel stilgestaan bij:

- agenda en discussies op niveau van de Europese Raad en de Raad van de Europese Unie;
- ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

Ze maakt gebruik van input van vertegenwoordigers van de beleidsdomeinen in:

- het Strategisch overleg internationale aangelegenheden (SOIA) en
- de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering bij de Europese Unie

Beknopte samenvatting

Agenda komende maand van de (Europese) Raad

In de maand april 2018 is Vlaanderen woordvoerder namens België in volgende vakraden:

Datum	Raadsbijeenkomst
12 april	Raad Algemene Zaken (Cohesiebeleid)
16-17 april	Raad Landbouw en Visserij (luik Visserij)

Discussies voorbije maand in de (Europese) Raad

1. Europese Raad wil meer inspanningen voor eengemaakte markten op vlak van digitale diensten, energie, kapitaalmarkten en industrie

De Europese staatshoofden en regeringsleiders veroordeelden met klem de aanslag in Salisbury en het gebruik van chemische wapens in om het even welke omstandigheden. Zij betuigden hun diepste medeleven met iedereen die hierdoor in levensgevaar is gebracht, verlenen steun aan het lopende onderzoek, en benadrukten hun onvoorwaardelijke solidariteit met het VK. De EU-leiders bogen zich ook over de vraag hoe belastingssystemen kunnen worden aangepast in het licht van de groeiende digitale economie, wat er nog meer kan worden gedaan om belastingontduiking en -ontwijking te bestrijden, en hoe er het best

synergiën op internationaal en EU-niveau tot stand kunnen worden gebracht. De Europese Raad pleitte ervoor de inspanningen op te voeren voor de digitale eengemaakte markt, de energie-unie, de kapitaalmarktenunie en het EU-industriebeleid. De EU-leiders verzochten de Commissie daarom voor het eind van het jaar de toepassing van de bestaande wetgeving die essentieel is voor het functioneren van de eengemaakte EU-markt te analyseren. Zij vroegen ook om de resterende belemmeringen en de mogelijkheden voor het realiseren van een volledig functionerende eengemaakte markt in kaart te brengen.

2. Europese leiders willen samenwerking met Turkije op vlak van migratie verderzetten. Tegelijk uiten ze sterke bezorgdheden over recent Turks optreden.

De Europese Raad en de Turkse president Erdoğan kwamen overeen de samenwerking inzake migratie voort te zetten. De EU herhaalde daarbij meer steun te zullen bieden om de situatie van vluchtelingen in Turkije te verbeteren. Ook de samenwerking inzake buitenlandse terroristische strijders zal opgedreven worden. Anderzijds gaf de EU aan zich zorgen te maken over het Turkse optreden in Afrin, de overwegend Koerdische regio in Syrië die momenteel onder controle van het Turkse leger en zijn bondgenoten staat. Turkije werd op zijn verantwoordelijkheid gewezen om burgers te beschermen en humanitaire bijstand te leveren aan alle mensen in nood. De situatie van het Koerdische volk staat hoog op de radar van de Vlaamse Regering. De EU heeft daarnaast ook haar bezorgdheid geuit over schendingen van de Exclusief Economische Zone van Cyprus door Turkije. De Europese Raad benadrukte ook dat Turkije als kandidaat-lidstaat van de EU de strengst mogelijke democratische normen moet naleven. Voor Vlaanderen is er geen enkel EU-toekomstperspectief voor Turkije zolang het zich niet conformeert aan wat ons in de politieke unie bindt.

3. Brexit-transitiefase moet rechtszekerheid bieden tot eind 2020

Op 19 maart bereikten de brexit-onderhandelaars een tussentijds akkoord over een transitiefase, die tot minstens eind 2020 rechtszekerheid moet bieden aan Europese en Britse bedrijven. Dit deelakkoord is goedgekeurd op voorwaarde dat een algemeen akkoord gevonden wordt tussen de EU en het VK over de brexit. Tijdens de transitiefase blijft het VK gebonden aan EU-wetgeving en de rechtspraak van het Hof van Justitie, en moet het VK blijven bijdragen aan de EU-begroting. Het VK kan tijdens de transitieperiode wel blijven deelnemen aan Europese programma's zoals bvb. Erasmus, maar zou grotendeels uitgesloten worden van de Europese besluitvorming. Op 23 maart keurden de 27 Staats- en Regeringsleiders ook de richtsnoeren voor onderhandelingen over de toekomstige relatie na brexit. Deze richtsnoeren bepalen het kader voor onderhandeling over de toekomstige relatie tussen de Europese Commissie en het VK. Deze richtsnoeren sporen de Europese Commissie aan een brede relatie met het VK na te streven, met een verregaand vrijhandelsakkoord en partnerschappen in verschillende domeinen. De Vlaamse Regering pleit sinds het begin van de onderhandelingen voor een zachte brexit met verregaande handelsfacilitering en partnerschappen met het VK op zo veel mogelijk domeinen. Daarbij is een transitiefase onontbeerlijk. De Vlaamse Regering is daarom tevreden met de laatste ontwikkelingen in de brexit-onderhandelingen.

4. Amerikaanse invoertarieven voor staal en aluminium tijdelijk opgeschort voor de EU

Op 15 maart kondigde Amerikaans President Donald Trump invoertarieven aan tegen buitenlandse staalproducten (25%) en aluminium (10%). Deze illegale en unilaterale verhogingen zijn niet in lijn met het multilaterale handelsrecht van de Wereldhandelsorganisatie. Op 23 maart verklaarde President Trump dat hij de Europese lidstaten tijdelijk en onder voorwaarden tot 1 mei een uitzondering geeft op deze tarieven. De voorwaarde is wel dat de EU met de VS aan tafel gaat zitten om zo het handelstekort tussen de EU en de VS weg te werken. De EU is bereid hierover te praten, maar zal ook een lijst met handelsmoeilijkheden op tafel leggen. In tussentijd werkt de EU verder aan een lijst met maatregelen voor het geval de tarieven vanaf 1 mei alsnog van toepassing worden op de EU. Een geschil wordt voorbereid bij de Wereldhandelsorganisatie. Tegelijk werkt de EU ook maatregelen uit om een stijging aan Chinees, Japans en ander staal (dat nu niet meer in de VS terecht kan) tegen te houden aan de Europese grenzen. Dit om

de Europese staalsector niet nog meer onder druk te zetten. De Vlaamse uitvoer van gietijzer, ijzer en staal (incl. toepassingen) naar de VS bedroeg € 249 miljoen in 2017, waarmee de VS de tweede belangrijkste exportbestemming voor deze producten buiten de EU vormt.

5. België pleit voor reeks maatregelen voor recyclage van kunststoffen

Tegen 2030 moeten alle kunststofverpakkingen recycleerbaar of herbruikbaar zijn, moet meer dan de helft van alle kunststofafval gerecycleerd worden, en moet de Europese recyclingcapaciteit voor kunststoffen verviervoudigd zijn. Volgens de lidstaten is er nood aan betere sorteer- en recyclingtechnieken en voldoende infrastructuur. België legde daarbij de nadruk op een goede selectieve inzameling en de nood aan innovatieve recyclingtechnieken. België wees er ook op dat einde-afvalcriteria voor verschillende soorten kunststoffen nodig zijn. De ecodesignrichtlijn moet ingezet worden om te komen tot recycleerbare kunststofproducten, en tot meer gebruik daarvan. België wees erop dat hiervoor het toepassingsgebied van de ecodesignrichtlijn moet uitgebreid worden naar meer dan enkel energie-gerelateerde producten. Een aanpassing van de verpakkingsrichtlijn dringt zich op om te komen tot een visie rond recycleerbare verpakkingen. Producenten moeten ervoor zorgen dat al in het ontwerp van het product rekening wordt gehouden met de recycleerbaarheid. Tenslotte vermeldde België groene openbare aanbestedingen als een belangrijk instrument om de markt voor gerecycleerde kunststoffen aan te zwengelen. Vlaanderen is traditioneel koploper binnen de EU in afvalrecyclage.

6. Minister Muylers kaart problemen met staatssteunregels voor snelgroeiende ondernemingen aan

Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport Muylers kaartte namens België de belemmeringen in staatssteunregels voor snelgroeiende ondernemingen aan in de Raad Concurrentievermogen. Minister Muylers wilde vooral een praktisch probleem signaleren dat Vlaanderen ondervindt bij het verlenen van onderzoeks- en innovatiesubsidies aan snelgroeiende ondernemingen of scale-ups. De vaststelling is immers dat de staatssteunregels onvoldoende afgestemd zijn op de realiteit van scale-ups. De Algemene Groepsvrijstellingsverordening verbiedt steun te verlenen aan ondernemingen in moeilijkheden. Scale-ups zijn vaak kostenintensieve ondernemingen die veel moeten investeren in onderzoek en ontwikkeling, waardoor ze op een bepaald ogenblik binnen de definitie van een onderneming in moeilijkheden vallen. Nochtans gaat het over economisch en financieel gezonde ondernemingen. België kreeg hierin steun van Luxemburg, Nederland, Slovenië, Spanje en Hongarije. De Commissie wil naar een oplossing zoeken en hierover verder praten met België en andere relevante lidstaten.

7. Vlaanderen steunt de oprichting van een fonds voor investeringen in menselijk kapitaal

De lidstaten debatteerden over de toekomst van een sociaal Europa na 2020. De meeste lidstaten vinden dat het Europees Sociaal Fonds (ESF) een belangrijk instrument is voor opwaartse sociale convergentie in Europa, al blijven de verschillen groot. Ook over de aan te snijden thema's is er overeenstemming: de integratie van jongeren, ouderen, personen met een handicap, personen met migratieachtergrond, het terugdringen van tijdig schoolverlaten, digital skills, het sturen van migratie, etc. Toch vinden heel wat lidstaten, waaronder België, dat de werking van het ESF kan verbeterd worden door meer flexibiliteit in te bouwen, meer complementariteit met andere instrumenten en minder administratieve last. België pleitte ervoor om de sterkere sociale dimensie van de EU ook vertaald te zien in het nieuwe MFK post-2020. De EU moet meer en zichtbaarder investeren in mensen. Vlaanderen en België zouden een voorstel van de Commissie over 'investeren in menselijk kapitaal' zeker verwelkomen. Dit kan in de vorm van een nieuwe begrotingslijn en zou de verschillende sociale fondsen, maar bijvoorbeeld ook Erasmus+, kunnen groeperen in een wervend en toekomstgericht verhaal.

Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

8. Nieuwe voorstellen van richtlijn tijdens de afgelopen maand

Tussen 1 en 31 maart 2018 werden 12 voorstellen van richtlijn aangenomen. Zie bijlage II.

Deze voorstellen van richtlijn behandelen volgende onderwerpen:

- aanpassing aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang, van bijlage III bij Richtlijn 2011/65/EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende een vrijstelling voor een toepassing van lood in soldeer met een hoge smelttemperatuur
- aanpassing aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang, van bijlage III bij Richtlijn 2011/65/EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende een vrijstelling voor een toepassing van lood als legeringselement in staal
- aanpassing aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang, van bijlage III bij Richtlijn 2011/65/EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende een vrijstelling voor een toepassing van lood als legeringselement in aluminium
- aanpassing aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang, van bijlage III bij Richtlijn 2011/65/EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende een vrijstelling voor een toepassing van lood als legeringselement in koper
- wijziging van Richtlijn 2014/65/EU betreffende markten voor financiële instrumenten
- milieurisicobeoordeling van genetisch gemodificeerde organismen
- wijziging van Richtlijn 2009/65/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 2011/61/EU van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot de grensoverschrijdende distributie van collectieve beleggingsfondsen
- uitgifte van gedekte obligaties en het overheidstoezicht op gedekte obligaties en tot wijziging van Richtlijn 2009/65/EG en Richtlijn 2014/59/EU
- kredietverleners, kredietnemers en het recupereren van schade
- vaststelling van regels betreffende de vennootschapsbelasting op een aanmerkelijke digitale aanwezigheid
- gemeenschappelijke stelsel van een digitale dienstenbelasting op inkomsten uit de levering van bepaalde digitale diensten
- wijziging van Richtlijn 93/49/EEG van de Commissie wat betreft de voorschriften waaraan teeltmateriaal van bepaalde geslachten of soorten van *Palmae* moet voldoen in verband met *Rhynchophorus ferrugineus* (Olivier)

9. Aangenomen richtlijnen tijdens de afgelopen maand

Tussen 1 en 31 maart 2018 werden 4 aangenomen richtlijn gepubliceerd. Zie bijlage II.

Deze aangenomen richtlijnen behandelen volgende onderwerpen:

- wijziging van Richtlijn 2001/18/EG van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de milieurisicobeoordeling van genetisch gemodificeerde organismen
- wijziging van Richtlijn 2003/87/EG ter bevordering van kosteneffectieve emissiereducties en koolstofarme investeringen en van Besluit (EU) 2015/1814
- wijziging van Richtlijn (EU) 2016/97 wat betreft de toepassingsdatum van de omzettingsmaatregelen van de lidstaten
- wijziging van Richtlijn 93/49/EEG wat betreft de voorschriften waaraan teeltmateriaal van bepaalde geslachten of soorten van *Palmae* moet voldoen in verband met *Rhynchophorus ferrugineus* (Olivier)

10. Stand van zaken omzettingdossiers

In bijlage II vindt u een stand van zaken met betrekking tot de omzetting van Europese richtlijnen. Dit overzicht heeft enkel betrekking op richtlijnen die een omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereisen. Met

betrekking tot een aantal richtlijnen speelt Vlaanderen een adviserende rol. Aangezien dergelijke richtlijnen geen omzetting vereisen in Vlaamse regelgeving, worden zij niet opgenomen in dit overzicht.

Er wordt in dit overzicht een onderscheid gemaakt tussen de “interne markt” richtlijnen (Vlaams scorebord interne markt) en de richtlijnen die niet onder de interne markt vallen (overige Vlaamse omzettingsdossiers).

Vlaams scorebord interne markt

Voor de categorie van “interne markt” richtlijnen publiceert de Europese Commissie tweemaal per jaar een scorebord. Het scorebord van de Europese Commissie is een overzicht van de omzettingsprestaties van de 28 lidstaten, met inbegrip van België. Op basis van deze gegevens wordt een “Vlaams scorebord interne markt” samengesteld.

A. Vlaams scorebord van juni 2018¹

Het Vlaams scorebord van juni 2018 omvat 7 “interne markt” richtlijnen, waarvan de omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereist is en waarvan Vlaanderen er al 4 heeft omgezet.

B. Vlaams scorebord van december 2018²

Het Vlaams scorebord van december 2018 omvat 6 “interne markt” richtlijnen, waarvan de omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereist is.

C. Vlaams scorebord van juni 2019³

Het Vlaams scorebord van juni 2019 omvat 1 “interne markt” richtlijn, waarvan de omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereist is.

Overige Vlaamse omzettingsdossiers

Er zijn momenteel 4 richtlijnen die niet onder de interne markt vallen die door Vlaanderen dienen te worden omgezet.

11. Stand van zaken inbreukdossiers

De Vlaamse overheid dient in maart 2018 nog maatregelen te nemen in 11 inbreukdossiers (= de *lopende* inbreukdossiers). Het gaat om:

6 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen

¹ Het Vlaams scorebord van juni 2018 wordt samengesteld door de Eurocoördinator op basis van het “interne markt” scorebord van de Europese Commissie van juni 2018. Dat laatste is een overzicht van de “interne markt” richtlijnen waarvan de omzettingstermijn verstrijkt op ten laatste 31 mei 2018 en waarvoor de integrale omzetting moet worden gemeld aan de Commissie ten laatste op 12 juni 2018.

² Het Vlaams scorebord van december 2018 wordt samengesteld door de Eurocoördinator op basis van het “interne markt” scorebord van de Europese Commissie van december 2018. Dat laatste is een overzicht van de “interne markt” richtlijnen waarvan de omzettingstermijn verstrijkt op ten laatste 30 november 2018 en waarvoor de integrale omzetting moet worden gemeld aan de Commissie ten laatste op december 2018.

³ Het Vlaams scorebord van juni 2019 wordt samengesteld door de Eurocoördinator op basis van het “interne markt” scorebord van de Europese Commissie van juni 2019. Dat laatste is een overzicht van de “interne markt” richtlijnen waarvan de omzettingstermijn verstrijkt op ten laatste 31 mei 2019 en waarvoor de integrale omzetting moet worden gemeld aan de Commissie ten laatste op 12 juni 2019.

5 inbreukdossiers wegens niet-correcte of onvolledige omzetting of toepassing van richtlijnen en andere bronnen van het Europees recht

Daarnaast was de Vlaamse overheid in maart 2018 betrokken in 6 inbreukdossiers waarin de nodige maatregelen reeds werden genomen (=de *afgeronde* inbreukdossiers), maar die momenteel nog niet officieel gesloten zijn door de Europese Commissie⁴. Het gaat om:

3 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen

3 inbreukdossiers wegens niet-correcte of onvolledige omzetting of toepassing van richtlijnen en andere bronnen van het Europees recht

Overzichtstabel - stand van de procedure van de *lopende* inbreukdossiers:

Stand van de procedure	31.03 2017	30.04 2017	31.05 2017	30.06 2017	30.08 2017	30.09 2017	31.10. 2017	30.11. 2017	31.12. 2017	31.01. 2018	28.02 2018	31.03 2018
Ingebrekestellingen	5	6	4	3	6	6	6	6	6	7	6	6
Met redenen omklede adviezen	3	3	2	2	2	3	4	4	4	4	4	4
Dagvaardingen	1	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1	1
Eerste veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ingebrekestellingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dagvaardingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tweede veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal aantal inbreuk-dossiers	9	10	7	6	10	11	12	12	11	12	11	11

⁴ Deze inbreukdossiers waarin Vlaanderen betrokken was, zijn nog niet gesloten door de Europese Commissie omdat ofwel andere Belgische overheden nog steeds in gebreke zijn of omdat de Europese Commissie nog steeds bezig is met het onderzoek naar de tijdige en volledige omzetting en toepassing van het Europees recht. Inbreukdossiers die geopend werden tegen België wegens niet-naleving van het Europees recht door andere Belgische overheden waarbij Vlaanderen in orde was voor de opening van de inbreuk, worden hier niet gerapporteerd.

Bijlagen

Meer informatie vindt u als bijlage:

BIJLAGE I	Agenda en discussies binnen de (Europese) Raad
BIJLAGE II	Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

Geert BOURGEOIS

Minister-president van de Vlaamse Regering,
Minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed